

Affärsminnen från 40-talets Oppala

av Dagny Ågren

Det fanns två butiker i Oppala, Lindbergs som låg i "storbacken" och konsum som låg nere i byn, strax söder om det gula hus som numera är bostadshus och som dessförinnan var den nya butiken.

Konsum hette då Hille konsumentionsförening. Huset var gult till färgen och hade blå knutar och blå färg kring fönstren. En hög trätrappa ledde upp till butiksingången med höga syrenhäckar på ömse sidor om trappan. Själva butiken var mycket liten och där var det trägolv.

Utanför disken var det en längre och en kortare väggfast bänk med lock som förvaringsplats för vissa varor. Där satt kunderna lugnt och väntade på sin tur att bli expedierade. Disken var inte stor, det var plats för två kunder samtidigt, på ena halvan fanns en lucka att fälla upp om någon hade ärende in till kontoret och det kom handelsresande även då. I butiken var det ett vanligt köksfönster och därunder stod en låda med glas på och i den var det lite godsaker. För övrigt där kunderna fick vänta var det några hyllor med bomullsväv och lite förklädestyger.

Innanför under disken var det trälådor att dra ut och som handtag var det fastspikade trädrullar. För övrigt fanns det ett litet glasskåp där ostar förvarades.

Maja Eriksson på trappan till affären

Två sorter var det att välja på kryddad och okryddad och så messmör förstås.

Ett litet kylskåp med enkel vardagsmat. Vilde kunderna ha något extra till exempel en köttbit till en helg togs det hem på beställning från Hagströms chark i Strömsbro som kom med varorna på fredagar.

Mjöl och grädde fanns inte, det var ju så många i byn som hade kor. Det var två stora mjölbingar i butiken där rågmjöl och vetemjöl skulle störtas ur och som kom hem i 50-kilos säckar.

Innanför butiken var det ett litet lager som kallades "packbon" där var också en stor "lår" där det hårda brödet förvarades, det kom hem i paket med ca 25-30 paket i varje. Kartongerna skulle sedan sprättas upp och läggas på golvet så det skulle se någorlunda rent ut.

Ett likadant fönster var det där. I "packbon" var det två stora 50-kilos silltunnor en med små sill och en med stor sill och där innanför var en liten bod med olika oljor och karbid och där inne var det jordgolv.

I bredd med butiken var det två rum, ett mindre med ett litet lager och en stor kaffekvarn med vev, den enda eldstad som fanns stod där, det var en tälgstenskamin. Det större rummet fungerade som kontor, i ett skåp därinne hade vi ammunition till försäljning. Innanför kontoret var det också ett lagerrum, där var det kli och kraftfoder och dricka 5 och 10 liters flaskor med svagdricka, det var den enda "läsk" som fanns. Därifrån utgång genom en farstu ut på gården. Mellan farstun och lilla lagret var det en liten "skrubb" med spik, skruv, sågblad, hästskor och dyligt. På gården var det en vattenpump med vev. På andra sidan en bod med fotogen och en bod med pappkartonger och ett utedass.

Alla varor såldes i lös vikt exempelvis mjöl och alla gryner, jäst, såpa, sirap i medhavd burk, senap m.m. Karbid som slog i näsan. Snus kom hem i 5 kilos pappburkar och det kostade då 64 öre hektot, endast bitsocker var paketerat. Varorna kom hem en gång i veckan på järnväg till Oppala station.

En man vid namn Lund hämtade varje torsdag, han körde med häst och då kallades den varutransporten för "fora". (Nu kommer Lund med foran) Det var inte så lätt alla gånger mycket tunga lyft och varje morgon skulle det bäras in ved och göras eld i kamin. Trägolven skulle knäskuras emellanåt och på vintern skulle det skottas snö.

Det var under krigsåren när jag som 15-årig flicka fick börja där med att klistra ku ponger från ransoneringskort på kartor och sedan cykla till kristidsnämnden i Hille och lämna dem. Så småningom fick jag lära mig i butiken, först av allt måste jag kunna göra en strut till karameller. Det fans sex sorter att välja på, ja det var mycket att lära.

Butiksrockarna var riktiga lagerrockar bruna och tunga och dom fick vita hem och tvätta själva. Den första lönen var 50-öre om dagen, vi hade dagskassor på ca 80 kronor.

Efter några år det var 1946 blev det en ny butik som så småningom blev nedlagd och ersatt av en varubuss och den blev heller inte så gammal.

[Hillebygden, Nr. 1, 2005]